

12 pravila za uspešno veštačko osemenjavanje svinja

1. Znati šta se i zašto radi.

Uspeh veštačkog osemenjavanja značajno zavisi od praktičnih i teorijskih znanja ljudi, koji izvode veštačko osemenjavanje. Pored toga, veoma je važna motivacija za precizno i savesno pridržavanje svih principa tehnologije veštačkom osemenjavanja. Naravno, ekonomski aspekt je primarni faktor ove motivacije.

2. Pravilna ishrana plotkinja.

Uspeh veštačkog osemenjavanja zavisi i od sposobnosti krmače da bude uspešno oplođena i da održi gravidnost. To, u velikoj meri, zavisi od kvaliteta i načina njene ishrane. Zalučena krmača mora biti u dobroj opštoj telesnoj kondiciji, što znači da ne sme da izgubi suviše telesne mase tokom laktacije. Pojačana ishrana (tzv. flašing) se često praktikuje posle zalučenja. Takođe je dobro promeniti sastav smeša te povećati sadržaj vitamina i minerala u obroku. Sve će to stimulatивно delovati da krmača brže uspostavi novi estrusni ciklus po zalučenju.

3. Razne stresogene situacije.

Kao što je naglo zalučenje kompletnog legla, pojačana i promenjena ishrana, mogućnost povećanog kretanja, grupno držanje, kontakt sa nerastom itd. stimulatивно deluju na uspostavljanje estrusnog ciklusa posle laktacije, kao i na uspeh veštačkog osemenjavanja.

4. Svetlosni režim.

Ima značajan uticaj na stimulaciju pojave estrusa posle zalučenja. Zbog toga, objekti u kojima se drže zalučene krmače i u kojima se izvodi veštačko osemenjavanje, moraju imati dovoljno svetla (jačine 100 luksa) u trajanju 10-12h dnevno.

5. Kontakt sa nerastom.

Kontakt sa nerastom stimuliše zalučenu krmaču na uspostavljanje estrusnog ciklusa i što je vrlo važno, na ispoljavanje spoljašnjih (viidljivih) znakova estrusa. Posebno jak stimulatívni efekat ima miris nerasta. Zbog toga je veoma važno obezbediti svakodnevni kontakt krmače sa nerastom (nos u nos), prvih nekoliko dana posle zalučenja.

6. Testiranje pojave estrusa.

Se mora započeti već sledećeg dana po zalučenju i to minimalno dva puta dnevno, sa razmakom od 12h. Testiranje treba vršiti pritiskom na leđa krmače u prisustvu nerasta. Tako će se tačno ustanoviti početak estrusa, što je veoma važno za određivanje pravog momenta osemenjavanja.

7. Inseminacija u optimalno vreme.

Maksimalna vrednost (%) prašenja i maksimalna veličina legla se postižu kada se inseminacija izvede 10-12h pre ovulacije. Dobar indikator za određivanje pravog momenta osemenjavanja je i intenzitet crvenila i otok vulve. Naime, optimalno vreme osemenjavanja je onda kada stidnica više nije jako crvena i kada je njen otok već splasnulo. Tada krmača stoji pred nerastom neprekidno najmanje dva minuta.

8. Inseminaciju vršiti u prisustvu nerasta.

Nerast, svojim prisustvom, stimuliše matericu krmače na kontrakcije, koje usisavaju spermu i podjednako raspoređuju volumen doze u oba roga materice. To je izuzetno važno za oplodnju jajnih ćelija u oba jajovoda.

9. Pravilna tehnika inseminacije.

Inseminaciju treba izvesti u potpuno higijenskim uslovima. Kateter se uvodi tako što se okreće u smeru suprotnom smeru kazaljke na satu, sve dok se potpuno ne fiksira u grliću materice.

10. Testiranje estrusa posle inseminacije.

Posle prethodne inseminacije, treba nastaviti testiranje krmače na ispoljavanje refleksa stajanja, svakih 12h. U slučaju da krmača i dalje stoji, treba izvesti još jedno osemenjavanje.

11. Upotreba kvalitetne sperme.

Doze za inseminaciju se moraju praviti od sperme proverenog kvaliteta i moraju biti čuvane na adekvatan način, od momenta uzimanja, do momenta upotrebe za inseminaciju. Razređena sperma se mora čuvati na temperaturi +17°C. Danas postoje razređivači koji mogu da održe dobar kvalitet sperme i duže od 7 dana. Međutim, mora se imati na umu sledeće: da sperma različitih nerastova ne podnosi istu dužinu čuvanja, bez obzira na upotrebljeni razređivač, i da se najbolji rezultati postižu sa razređenom spermom koja nije čuvana duže od dva dana.

12. Pravilan postupak sa krmačom posle inseminacije.

Najbolje je da se krmače drže individualno, 3-4 nedelje posle inseminacije. Treba apsolutno izbegavati razne stresne situacije kao što je premeštanje krmača iz objekta u objekt, iz grupe u grupu, transport, visoku temperaturu... Posle inseminacije treba smanjiti obrok krmače na oko 1,5kg, tokom prvih mesec dana. Testirati krmače na pojavu estrusa, počevši od 18. dana posle inseminacije, kao i uraditi dijagnozu rane gravidnosti. To će značajno smanjiti broj neproduktivnih dana u priplodnom zapatu.

